

# Kierrätä ja sisusta

KIERRÄTYSHUOVASTA JA MUUSTA



**30+**  
KÄSITYÖ-  
OHJETTA

TAMMI

# Kierrätä ja sisusta

**KIERRÄTYSHUOVASTA JA MUUSTA**

---

**Taito Uusimaa ry | Tuula Nieminen**

---

Kustannusosakeyhtiö Tammi

Kirjan kansi, ulkoasu ja taitto: Suvi Segercrantz

Valokuvat: Laura Riihelä, paitsi s. 9 Dafecor Oy, s. 19, s. 21, s. 27, s. 37, s. 41, s. 44, s. 45, s. 50, s. 60, s. 68, s. 79, s. 89, s. 98, s. 105, s. 119, s. 120, s. 130, s. 131, s. 134, s. 135 ala ja s. 137 Taito Uusimaa ry, s. 36, s.40, s. 65, s. 70 ja s. 135 ylä Katja Kuorinki-Väänänen sekä s. 100 ja s. 104 Benjamin Ilmoni.

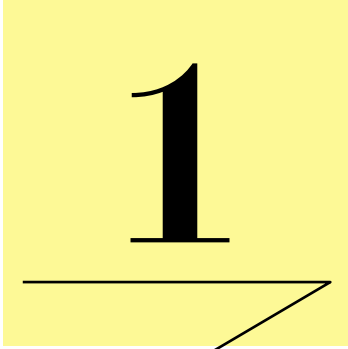
© Taito Uusimaa ry, Tuula Nieminen  
ja Kustannusosakeyhtiö Tammi, 2016

ISBN: 978-951-31- 8727-9

Painettu EU:ssa

# SISÄLLYS

LUKIJALLE 7



1

---

**KORIT JA SÄILYTTIMET**

SIVU 10

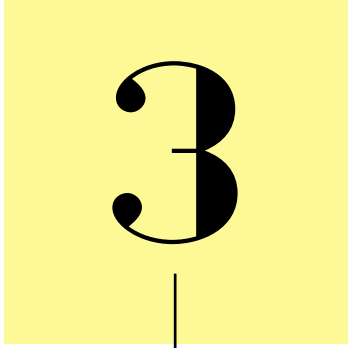


2

---

**TYYNYT JA  
ISTUINALUSTAT**

SIVU 28

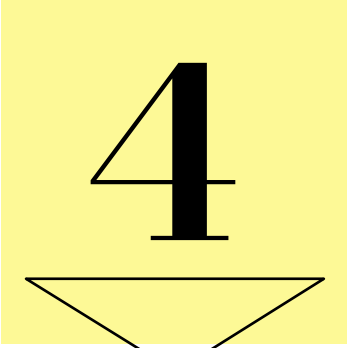


3

---

**KOTI JA SISUSTUS**

SIVU 52



4

---

**KASSIT JA LAUKUT**

SIVU 110



**LUKIJALLE**

# Kädessäsi oleva kirja on käsityöihmisen innoittaja ja aarre.

---

Kirja tarjoaa yli 30 ohjetta ja parikymmentä vinkkiä siihen, kuinka käyttää kierrätysmateriaaleja ja työstää niistä salonkikelpoisia sisustustuotteita. Ja mikä parasta – kirjan tuotteet on valmistettu kestäväksi aikaa.

Maailma on vanhoja vaatteita pullollaan. Me taitolaiset toivomme, että uuden ostamisen sijaan nähtäisiin myös käytetyn kauneus ja ajan patinan arvo. Kirjassa kierrätetään kahdella tavalla. Perusmateriaalina on voittopuolisesti käytetty kotitalouksien poistovaatteista ja teollisuuden ylijäämämateriaalista valmistettua kierrätyshuopaa. Tämän lisäksi töihin on yhdistetty luovasti mutta suunnitellusti kirpputoreilta, kierrätyskeskuksista, kaappien kätköistä ja mummolan vintiltä esiin kaivettuja uuden elämän ansaitsevia materiaaleja.

Lapsuuden virttyneet villapaidat ja vanuttuneet kintaat, haaroista kuluneet farkut ja kauhtuneet kauluspaidat saavat uuden elämän seuraavan sukupolven sisustustekstiileissä, joissa kauniin harmaa kierrätyshuopa toimii oivallisena taustana. Mukaan tarttuu pala historiaa.

Tämän kirjan ohjeilla myös korin pohjalle jääneet jämälankakerät ja kangastilkut käytetään pois pölyä keräämästä. Lähestulkoon kaikki kotitaloudesta poistuva materiaali, videonauhoista ja sanomalehdistä lähtien tarjoaa kekseliäälle kierrättäjälle mahdollisuuden luoda uutta.

Päämateriaalina toimiva kierrätyshuopa on tehty käytöstä poistetuista tekstiileistä. Sen pintastruktuuri kertoo meille monen vaateen tarinan. Kierrätyshuovan väri on kauniin harmaa, mutta värisävy saattaa vaihdella

huovan valmistusprosessissa käytettyjen tekstiilien värien mukaan – joskus huopa heijastuu enemmän punasävyisenä – joskus taas sinisävyisenä.

Kierrätyshuopa on materiaalina helppo työstää. Se soveltuu niin vaativiin designtuotteisiin kuin lasten kanssa askarteluun. Se ei rispaannu, eli saumoja ei tarvitse huolitella, ja saumarakenteet onnistuvat puskusaumalla tai hyvin kapeilla saumanvaroillakin. Myös vetoketjun ja päällystaskujen ompelu on helppoa.

Kierrätyshuopaa voi myös värjätä. Tekstiiliväreillä siihen saadaan tietty hallitsevan värin tasaisuus, esimerkiksi tumma harmaa mustalla värillä värjättäessä, mutta ei syvää väriä. Väriä kaipaavan kannattakin suunnitella tuotteisiinsa piristevärit muista kierrätystuotteista tai kuvioida huopaa vaikkapa kankaanpainantamenetelmällä.

Aivan verraton materiaali kierrätyshuopa on perinteisessä alikekuviointitekniikassa. Tätä tekniikkaa pääset kokeilemaan myös kirjan ohjeissa. Monimutkaiset ja pienetkin kuviot on helppo toteuttaa ja aukileikata purkautumattomasta kierrätyshuovasta. Alikekankaalla puolestaan saadaan väriä ja elämää harmaaseen huopaan.

Heittäydy tekstiilikierrätyksen virikkeelliseen maailmaan ja päästä luovuutesi valloilleen. Leikittele kirjan ohjeilla ja kehitä vinkkien pohjalta uusia tuotteita.

Kirjan ja siinä olevien mallien teko on tuottanut tekijöilleen iloa ja riemukkaita oivalluksia. Haluamme kiittää Dafecor Oy:n Taina Sahaa innostamisesta ihanan uuden kierrätyshuopamateriaalin käyttöön käsityötuotteissa. Kirjan kauniista ulkoasusta kiitämme valokuvaaja Laura Riihelää ja graafikko Suvi Segercrantzia. Suurkiitos kullannarvoisista neuvoista kuuluu Tammen Paula Zittingille.

Inspiroivia ja luovia hetkiä kierrätystekstiilien valmistuksen parissa!

**Taito Uusimaa ry, Tuula Nieminen**



# Kierrätysshuopa ja Dafecor Oy

---

Kierrätysshuopaa valmistetaan metrin levyisenä kankaana sekä 1, 3, 5 ja 8 cm:n levyisenä kaitaleena, jota on kiekossa 15 m. Kierrätysshuopa kuuluu suomalaisen Dafecor Oy -perheyrittäjien Green Craft® tuoteperheeseen.

Dafecor Oy ottaa vastaan teollisuuden ylijäämämateriaalia sekä pestyjä poistotekstiilejä armeijalta, pesuloilta, hyväntekeväisyysjärjestöiltä ja kuluttajilta ja muokkaa tekstiilistä uusia tuotteita Suomessa Turengin ja Jyväskylän tehtailla. Muiden hylkäämistä raaka-aineista syntyy Green Craft® -käsityötuotteiden lisäksi erilaisia ympäristön suojeluun ja ympäristövahinkojen ennaltaehkäisyyn liittyviä materiaaleja, kuten öljynimeytysmattoa. Lisäksi Dafecor Oy valmistaa puutarhoille, huonekaluteollisuuteen ja rakentamiseen soveltuvia materiaaleja.

Kiinnostavan kierrätysshuovasta tekee se, että mikään tuotantoerä ei ole koskaan täysin samanlainen. Eläväpintaisten materiaalit ruokkivat mielikuvitusta ja tarjoavat herkullisen pohjan erilaisten tekniikoiden hyödyntämiseen. Värisävyt vaihtuvat välillä yllätyksellisesti ja materiaalin tarinan voi aistia lopputuotteessa näkyvinä kuituina, lankoina tai rakenteina, jotka elävöittävät käden jälkeä.

Tekstiilin uudelleen kierrättäminen on ekologinen ratkaisu verrattuna siihen, että materiaali poltetaan. Vuodesta 2016 eteenpäin tekstiilijätettä ei ole enää saanut viedä kaatopaikoille.



# 1

---

**KORIT JA SÄILYTTIMET**

---





GC

GC  
bourg

GC



Puikoilla kouk  
GC



# Kierrätyskori

TUPSU, NAPPI, KUUTIO JA TÄHTI

Tuula Nieminen



---

**KOREJA TARVITSEE AINA. NIIHIN ON KÄTEVÄ SÄILÖÄ NIIN LEHTIÄ KUIN VILLASUKKIAKIN. VOIT VAIHDELLA KORIN MUOTOA JA KOKOA LISÄÄMÄLLÄ TAI VÄHENTÄMÄLLÄ LOIMINA KÄYTETTYJEN KIERRÄTYSHUOPANAUHOJEN MÄÄRÄÄ. TÄLLÄ OHJEELLA VALMISTUU TUPSU-KORI, JONKA POHJA ON SUORAKAITEEN MUOTOINEN.**

---

### TUPSU-KORI

*Koko 26 x 28 x 17 cm*

#### Tarvikkeet

22 m kierrätyshuopanauhaa, leveys 3 cm  
 26 x 17 cm kierrätyshuopaa  
 ompelulankaa  
 silmäneula tai ompelukone  
 nuppineuloja  
 tekstiililiimaa  
 mittanauha  
 sakset

#### Tupsu-korin koristelu

50 g jämvillalankaa  
 80 cm kierrätyshuopanauhaa, leveys 3 cm  
 10 x 30 cm ohuehkoa villakangasta tai puuvillakangasta  
 60 cm paksuhkoa nyöriä tai narua

#### Tee näin

Leikkaa kierrätyshuopanauhasta 13 kpl 1 m:n pätkää loimisuikaleiksi.

Aloita punonta korin pohjasta. Merkitse loimisuikaleisiin keskikohta nuppineulalla. Aseta viisi suikaletta vierä vieräen pöydälle. Puno jäljelle jääneet kahdeksan loimisuikaletta yhden yli yhden ali palttinaksi edellisten suikaleiden kanssa siten, että loimisuikaleen keskikohta on punoksen keskikohdassa ja työ jatkuu symmetrisesti molempiin suuntiin. Keskikohtaan muodostuu pohjapunos (n. 26 x 17 cm). Tee punonnasta mahdollisimman tiivistä ja kiinnitä kaitaleiden risteyskohdat nuppineuloilla.

Lähde punomaan reunoja ylöspäin. Leikkaa ensimmäinen kudesuikale n. 1 m:n pituiseksi ja tee sillä koepunos, jotta saat selville korisi tarkan ympärysmittan (laskennallinen on 80 cm, mutta totuus on hieman pidempi). Merkitse ympärysmitta kudesuikaleeseen, pura kude pois ja leikkaa vielä kahdeksan samanpituista suikaletta kuteiksi.

Ompele suikaleiden päät yhteen puskusamalla eli siten, että suikaleiden päät ovat kohdakkain, eivät päällekkäin. Voit joko käyttää ompelukoneen siksak-ommelta (piston pituus n. 1,5 ja leveys 5) tai ommella saumat käsin esim. ristipistoilla. Päättele langanpäät hyvin.

Puno lieriökuteet korin reunoiksi yhden yli yhden ali. Jätä saumakohdat näkymättömiin suikaleiden alle ja hieman eri kohtiin korin kehälle. Kiinnitä suikaleet punonnan aikana nuppineuloilla, että saat tiiviin punoksen.

Leikkaa vielä kymmenes kudesuikale reunan vahvistamiseen. Aseta se kulkemaan kuten vii- >>



# Aalto-tyyny

Marjo Vainio

---

**AALTO-KUVIOINTI  
KUULOSTAA KLASSIKOLTA.  
SE ONKIN AINA TYYLIKÄS  
JA SOPII MONENLAISEEN  
TUOTTEESEEN. KIERRETYT  
SUIKALEET LUOVAT PINTAAN  
RYTMIIÄ, RAKENNETTA JA  
VARJOJA.**

---

*Koko 40 x 40 cm. 35 x 50 cm:n kokoinen, suora-  
kaiteen muotoinen tyyny syntyy samalla ohjeella  
tyynyn ja kuvioinnin kokoa muuttamalla.*

**Tarvikkeet**

40 x 80 cm kierrätyshuopaa  
ohutta huopaa aliekanakaaksi kuvion alle  
ja tyynyä kiertävään tereeseen  
pieniä nappeja  
30 cm:n vetoketju  
ompelulankaa  
40 x 40 cm:n sisätyyny  
rääätälinliitu  
sakset

**Tee näin**

Leikkaa kierrätyshuopa kahdeksi 40 x 40 cm:n  
tyynykappaleeksi. Tee haluamasi kokoinen aalto-  
koristelu keskelle toista tyynykappaletta. Suunnit-  
tele ja rajaa rääätälinliidulla alue, jolle valmistat kor-  
istelun. Viivoita rajattu alue noin 1,5 cm:n levyi-  
siksi suikaleiksi. Aukileikkaa ne täsmällisesti vii-  
voja pitkin terävillä saksilla.

Aseta aliekekangas rajatun alueen kohdalle työn  
nurjalle puolelle ja ompele se kiinni reunoista 1:llä  
tai 2:lla suoralla koneompeleella.

Käännä jokaisen 1,5 cm:n suikaleen keskiosan  
nurja puoli oikealle ja kiinnitä nuppineulalla alie-  
kankaaseen. Piirrä suora viiva käännettyjen suika-  
leiden päälle ja ompele suoralla koneompeleella.  
Kiinnitä nappi tai muu koriste ompeleen päälle jo-  
kaiseen suikaleeseen.

Piirrä tyynyn taustakappaleen keskelle 30 cm:n  
mittainen viiva vetoketjulle ja leikkaa aukko.

Aseta vetoketju leikkuukohtaan kappaleen  
alle niin, että leikkuureunat asettuvat vastakkain.  
Neulaa ja tarvittaessa harsi vetoketju paikalleen.  
Ompele suoralla koneompeleella 6 mm:n etäisyy-  
deltä leikkuuviivasta kankaan oikealta puolelta.  
Tarkista, että vetoketju kiinnittyi joka kohdasta.

Leikkaa terekankaasta tyynyn ympärysmitan  
verran 3 cm:n levyistä suikaleita ja silitä kangas pi-  
tuussuunnassa kaksinkerroin.

Ota tyynyn taustakappale ja aseta tere, taite-  
reuna ulospäin, tyynyn reunaan siten, että siitä nä-  
kyy 2–3 mm huovan ulkopuolelle, kiinnitä ompe-  
lemalla.

Aseta tyynyn päällyskappale tereen päälle, koh-  
dista toisen tyynykappaleen kanssa ja ompele tyy-  
nyn oikealta puolelta 2 ommelta 5–6 mm:n etäi-  
syydelle toisistaan.

Aseta sisustyynty paikalleen.



**LÄHDE- JA KIVI-TYYNYT**

Marjo Vainio

Lähde-tyyny on kuvioitu  
alikekuvionti -tekniikalla  
kuten Glooria-, Eeva- ja  
Ilona-lehtisäilyttimet,  
Kivi-tyyny on somistettu  
napein kuten Anna- ja  
Ilkka-lehtisäilyttimet.

---

Tyynyillä saat mukavasti täydennettyä sisutuskokonaisuuttasi. Voit valmistaa niitä monta ja vaikka minkä kokoisia, suuria lattiatyynyjä tai monta pientä sohvan somisteeksi. Ompele tyyny valmiiksi Aalto-tyynyn tapaan.



## HAKEMISTO

Aalto-tyyny 46  
Aalto-valaisin 80  
Anna-lehtiteline 74  
Bertta-nappikoru 106  
Easy-kori 20  
Eeva-lehtiteline 74  
Farkku-kehyslaukku 135  
Glooria-lehtikori 76  
Haarukkanyörimatto 104  
Helppi-sisustuskori 18  
Herttarouva-olkalaukku 114  
Hiiripino-istuinalusta 42  
Ilkka-lehtiteline 74  
Ilona-lehtiteline 72  
Jättikori 16  
Kaari-kehyslaukku 132  
Kansikuva-kaitaliina 92  
Kierrätyshuopamatto 102  
Kiikku 70  
Kino-kori 22  
Kivi-tyyny 48  
Kontti-olkalaukku 122  
Kuutio-kori 15  
Liisa-nappikoru 108  
Lähde-tyyny 48  
Maija-nappikoru 109  
Matti-jakkara 66  
Mirri-rahi 60  
Muistojen tarjotin 84  
Muisto-kukkaro 138  
Muovikankaan valmistaminen 26  
Musti-rahi 58  
Nallukka-rahi 63  
Napakymppi-viitti 96  
Nappi-kori 15  
Nappi-lamppu 78  
Neule-kehyslaukku 134  
Noppa-rahi 54  
Palkki-kehyslaukku 128  
Pallokassi videonauhasta 120  
Pallomatto videonauhasta 100  
Pallopilleri-istuinalusta 30  
Pallopilleri-selkätyyny 30  
Palttina-istuinalusta 34  
Pikkulaukku 126  
Putous-lamppu 79  
Raanu ja täkänä -kehyslaukut 135  
Retro-tuoli 64  
Ristirouva-laukku 112  
Ruusu-rahi 56  
Ruuturouva-laukku 112  
Sari-tyyny 50  
Shakki-jakkara 69  
Sydämellinen viltti 94  
Tablettikotelo 124  
Tablettilaukku 118  
Tablettireppu 118  
Taulu-kehyslaukku 136  
Timantti-kehyslaukku 137  
Toalettipussi 24  
Toimikas-istuinalusta 38  
Tuikkujen taikaa 82  
Tupsu-kori 12  
Tupsupilleri-istuinalusta 32  
Tupsupilleri-selkätyyny 32  
Tähti-kori 14  
Tähti-rahi 57  
Unohtetut uutiset -himmeli 90  
Unohtetut uutiset -kulho 88



# Ekologisen eleganttia suomalaiseseen kotiin!

**LÄPPÄRILAUKKU, RIIPPUMATTO, RAHI –  
VALMISTA TYYLIKKÄÄT JA VIIMEISTELLYT  
KÄYTTÖTUOTTEET LUONNONVAROJA  
KUNNIOITTAEN. LUO KOTIISI LÄMPÖÄ  
JA KAUNEUTTA VIIMEISTELLYILLÄ  
KIERRÄTYS TUOTTEILLA.**

Kierrätys huopa sekä kaappien kätköistä tai kirpputoreilta löytyvät kierrätystekstiilit saavat kirjassa uuden elämän. Monipuoliset tekniikat kutsuvat ja inspiroivat. Kirjan ohjeilla valmistat säilytyskoreja, valaisimia, tarjottimia, laukkuja ja paljon muuta tämän päivän kotiin.

Poistovaatteista ja ylijäämämateriaaleista valmistettu kierrätys huopa on kestävä ja monipuolinen materiaali, joka houkuttelee kokeilemaan eri tekniikoita.



Taito Uusimaa ry on lähes satavuotias käsi- ja taideteollisuutta ylläpitävä yhdistys Uudellamaalla. Se järjestää käsityökeskus- ja käsityökoulutoimintaa ja tarjoaa yrityspalveluita sekä kansallispukuneuvontaa. [www.taitousimaa.fi](http://www.taitousimaa.fi)

#kirja  
WWW.KIRJA.FI



9 789513 187279



65.4 | ISBN 978-951-31-8727-9